

پرسش ۵۲۷:

معنی لهو الحدیث در آیه چیست؟ و آیا لقمان پیامبر بود؟..

السؤال / ۵۲۷: السلام على أنصار الله تعالى، لديّ مجموعة كبيرة من آيات القرآن الكريم، أود تفسيرها مع رسالة (طلب) إلى السيد ع، فأشددكم الله إلا ما أوصلتموها إليه.

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم صل على محمد وآل محمد الأئمة والمهدين وسلم تسليماً.

پرسش ۵۲۷: سلام بر انصار خدای متعال! من تعداد زیادی از آیات قرآن کریم را در نظر دارم که مایلم با فرستادن نامه‌ی «درخواست» به خدمت سید (ع) تفسیر آنها را به دست آورم. شما را به خدا سوگند می‌دهم این نامه را به ایشان برسانید.

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم صل على محمد و آل محمد الأئمة و المهدين و سلم تسليماً كثيراً.

سيدي ومولاي، منذ فترة وأنا أتفائل بالقرآن تظهر لي الآية: (قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيَتْهَا كَذَلِكَ الْيَوْمِ تَنْسَى) [34]، وعندما أفتح القرآن ثانية: (وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ) [35]، فما معنى ذلك؟ واني لأخشى كثيراً أن يكون مصيري (وكذلك اليوم تنسى)، فأرجوك يا إمام ادعوا لي أن أكون معكم فأنصركم على أعدائكم فكل ما أريده طاعة الله، لكن نفسي أمارة بالسوء والدنيا مكاراة !! فاقتل أنا يا إمام كما فعلت مع أنصارك المقربين إليك. أسألك بحق الله تعالى أن تدعوا لي، أنا مقبلة على مواجهة أهل الدنيا إجباراً لأجل الدراسة، وكل

خوفي أن اسقط بالامتحان، فأنا خطاءة ودعائي محجوب أما دعوتكم فمستجابة إن شاء الله تعالى، وبالرغم من يقيني أنكم حق 100% لكن الشك يعتريني بين هنيهة وأخرى فلا ألبث أنهر نفسي (بعد كل هذه البينات) أن تشك بكم، واهأ لها! ولهذا نسألکم الدعاء بالثبات على ولايتکم، يا فرج الله وحجته وقائمه.

سرور و مولایم! مدت‌ها است که من با قرآن استخاره می‌گیرم و این آیه برایم ظاهر می‌شود: (قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى) ([36]) (گوید: همچنان که تو آیات ما را فراموش می‌کردی، امروز خود فراموش گشته‌ای) و هنگامی که برای بار دوم قرآن را باز می‌کنم، این آیه می‌آید: (وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ) ([37]) (جز به وجهی نیکوتر، به مال یتیم نزدیک مشوید تا آن‌گاه که به حد بلوغش برسد) معنای آن چیست؟ من بسیار از این می‌ترسم که عاقبتم «و کذلک الیوم تنسی» (امروز از فراموش شدگانی) باشد. ای امام! تقاضا دارم برایم دعا کنید که با شما باشم و شما را بر دشمنان‌تان یاری دهم. من فقط و فقط در پی اطاعت از خدا هستم؛ ولی نفس من «امارة بالسوء» (امر کننده به بدی) است و دنیا هم پر از مکر و حيله!! ای امام! من کشته می‌شوم همان‌طور که با انصار نزدیک به شما چنین کردند. به حق خدای متعال از شما مسئلت می‌کنم که برایم دعا فرمایید. من به جهت درس خواندن مجبورم با اهل دنیا روبه‌رو شوم ولی همه‌ی ترسم این است که مبادا در امتحان، مردود شوم. من خطاکارم و دعایم محجوب، ولی دعای شما ان شاء الله تعالی مستجاب است. اگر چه من 100 درصد یقین دارم که شما بر حق هستید ولی گهگاهی شک و تردید مرا فرا می‌گیرد و بعد از تمام این دلایل روشن، نفس خودم را نتوانسته‌ام قربانی کنم! و لذا از شما برای ثابت ماندن بر ولایت‌تان التماس دعا داریم؛ ای فرج الهی و حجت خدا و قائم او!

وسامحنا على تقصيرنا سيدي في خدمتكم، عَجَل الله فرجكم، وأيدكم
بنصره.

عندي آيات كثيرة أريد تبيان تفسيرها، فإن كانت تثقل عليكم فلا داعي
للإجابة، نعلم أنكم مشغولون جداً، فسامحونا على إزعاجكم.

بر تقصیری که در خدمت‌گزاری به شما دارم، پوزش ما را بپذیر، ای سرورم! خداوند
فرج شما را تعجیل نماید و شما را با نصرت خویش تایید فرماید!
آیات زیادی دارم که شرح و تفسیر آنها را خواستارم. اگر بر شما دشوار است، نیازی به
پاسخ‌گویی نیست؛ ما می‌دانیم که شما بسیار پرمشغله هستید. از این که باعث زحمت
شما شده‌ایم، ما را عفو کنید.

في كتاب الله تعالى:

١. (وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ
وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ) [38]، هل معناها من يتداول
المسلسلات الدنيئة ووسائل الترفيه المضلة؟ فما المقصود بلهو الحديث؟
وهل كان لقمان (رحمه الله) نبياً، فما حكايته مع الفتى ولماذا كان يعظه؟

در کتاب خدای متعال آمده است:

١- (بعضی از مردم خریدار سخنان بیهوده‌اند، تا با نادانی، مردم را از راه خدا گمراه
کنند، و قرآن را به مسخره می‌گیرند. نصیب اینان عذابی است خوارکننده) [39]. آیا معنای
آن، کسی است که سریال‌های مبتذل و وسایل سرگرمی گمراه‌کننده فراهم می‌آورد؟
منظور از سخنان بیهوده چیست؟ و آیا لقمان (ره) پیامبر بوده است؟ داستان او با آن
جوان چه بوده و چرا وی را موعظه می‌کرده است؟

٢. (وَمِنَ قَوْمِ مُوسَىٰ أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ * وَقَطَّعْنَاهُمْ
أَثْنَيْ عَشَرَ سَبْطًا أُمَّمًا وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنِ اضْرِبْ

بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَاَنْبَجَسَتْ مِنْهُ اِثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ
 وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ وَاَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا
 رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ [40]، من كان او من هم
 القوم الذين يهدون للحق؟ وما معنى الآية المائة والستون؟

2- (گروهی از قوم موسی هستند که مردم را به حق راه می نمایند و به عدالت رفتار
 می کنند * بنی اسرائیل را به دوازده سبط تقسیم کردیم، و چون قوم موسی از او آب
 خواستند، به او وحی کردیم که عصایت را بر سنگ بزن. از آن سنگ دوازده چشمه
 روان شد، و هر گروه آبشخور خویش را بشناخت، و ابر را سایبان شان ساختیم و
 برای شان من و سلوی نازل کردیم. بخورید از این چیزهای پاکیزه که به شما روزی
 داده ایم، و آنان به ما ستم نکردند بلکه به خودشان ستم کردند). چه کسانی یا کدام
 گروه بودند که مردم را به حق راه می نمایند؟ معنای آیه صد و شصت چیست؟

۳. في سورة الأحزاب، ما معنى كل من:

- (مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّن قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ وَمَا جَعَلَ اَزْوَاجَكُمْ اللّٰئِي
 تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ اُمَّهَاتِكُمْ وَمَا جَعَلَ اَدْعِيَاءَكُمْ اَبْنَاءَكُمْ ذَلِكَ قَوْلُكُمْ بِاَفْوَاهِكُمْ
 وَاللّٰهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ * اَدْعُوهُمْ لِاَبَائِهِمْ هُوَ اَقْسَطُ عِنْدَ اللّٰهِ
 فَاِنْ لَّمْ تَعْلَمُوْا اَبَاءَهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا
 اَخْطَاْتُمْ بِهِ وَلَكِنْ مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوْبُكُمْ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا * النَّبِيُّ اَوْلٰى
 بِالْمُؤْمِنِيْنَ مِنْ اَنْفُسِهِمْ وَاَزْوَاجُهُ اُمَّهَاتُهُمْ وَاَوْلُو الْاَرْحَامِ بَعْضُهُمْ اَوْلٰى
 بِبَعْضٍ فِى كِتَابِ اللّٰهِ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُهَاجِرِيْنَ اِلَّا اَنْ تَفْعَلُوْا اِلٰى اَوْلِيَائِكُمْ
 مَّعْرُوْفًا كَانَ ذَلِكَ فِى الْكِتَابِ مَسْطُوْرًا) [41].

(خدا در درون هیچ مردی دو قلب ننهاده است، و زنان تان را که مادران خود
 می خوانید، مادر تان قرار نداد و فرزندخواندگان تان را فرزندان تان نساخت. اینها چیزهایی
 است که به زبان می گوید و سخن حق از آن خدا است و او است که راه را می نماید. *
 پسرخواندگان را به نام پدرشان بخوانید که نزد خدا منصفانه تر است، اگر پدرشان را

نمی‌شناسید، برادران دینی و موالی شما باشند، اگر پیش از این خطایی کرده‌اید باکی نیست، مگر آن که به قصد دل انجام داده باشید و خدا آمرزنده و مهربان است. * پیامبر به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است و زنانش مادران مؤمنان هستند و در کتاب خدا خویشاوندانی نسبی از مؤمنان و مهاجران به یکدیگر سزاوارترند، مگر آن که بخواهید به یکی از دوستان خود نیکی کنید و این حکم در کتاب خدا مکتوب است) ([42]).

- (وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا) ([43]).

(هیچ مرد مؤمن و زن مؤمنی را نرسد که چون خدا و پیامبرش در کاری حکمی کردند، آنها را در آن کارشان اختیاری باشد، هر که از خدا و پیامبرش نافرمانی کند سخت در گمراهی افتاده است) ([44]).

- (وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا) ([45])، ما هو هذا الميثاق الغليظ؟

(و آن هنگام که از پیامبران پیمان گرفتیم، و از تو و از نوح و ابراهیم و موسی و عیسی بن مریم و از همه‌ی آنها پیمانی سخت گرفتیم) ([46]). این پیمان سخت چیست؟

- (وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا) ([47])، هل زوجات النبي من أهل البيت (ع) أيضاً؟

(و در خانه‌های خود بمانید و چنان که در زمان پیشین جاهلیت می‌کردند، زینت‌های خود را آشکار مکنید و نماز بگزارید و زکات بدهید و از خدا و پیامبرش اطاعت کنید، ای اهل بیت، خدا می‌خواهد پلیدی را از شما دور کند و شما را چنان که باید پاک دارد) ([48]). آیا همسران پیامبر (ص) نیز جزو اهل بیت (ع) محسوب می‌شوند؟

- (مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا) ([49])، فما معنى قوله (ع): (يا علي، أنا وأنت أبوا هذه الأمة) ([50])؟

(محمد، پدر هیچ یک از مردان شما نیست. او رسول خدا و خاتم پیامبران است و خدا به هر چیزی دانا است) ([51]). در این صورت، معنای این سخن پیامبر (ص) چیست که فرمود: (ای علی، من و تو پدران این امتیم) ([52])؟

۴. ما معنى قول إلیاس (ع) في الصافات: (أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ) ([53]).

۴- معنای سخن حضرت الیاس (ع) در سوره‌ی صافات چیست: (آیا بعل را به خدایی می‌خوانید و بهترین آفرینندگان را وا می‌گذارید؟) ([54]).

۵. ما معنى ما قاله سبحانه عن سليمان (ع) في ص: (وَوَهَبْنَا لِذَاوُودَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ * إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِنَاتُ الْجِيَادُ * فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَن ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ * رُدُّوهَا عَلَيَّ فِطْفَقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ * وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَالْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ * قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ) ([55]).

۵- معنای این سخن خدا درباره حضرت سلیمان (ع) که در سوره‌ی «ص» آمده است، چیست: (سلیمان را به داوود عطا کردیم، چه نیکو بنده‌ای بود، و روی به خدا داشت * آن‌گاه که به هنگام عصر اسبان تیزرو را که ایستاده بودند به او عرضه کردند * گفت: من دوستی این اسبان را با یاد پروردگارم بگزیدم تا آفتاب در پرده‌ی غروب پوشیده شد * آن اسبان را نزد من بازگردانید، پس به بریدن ساق‌ها و گردنشان آغاز کرد * ما سلیمان را آزمودیم و بر تخت او جسدی را افکندیم و او روی به خدا آورد * گفت: ای پروردگار من! مرا بیامرز و مرا ملکی عطا کن که پس از من کسی سزاوار آن نباشد، که تو بخشاینده‌ای) ([56]).

۶. ما معنی کل من: (أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِنْ يَشَأِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَىٰ قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ) ([57])، (وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ) ([58])؟

۶- معنای این آیات چیست: (یا می‌گویند که بر خدا دروغ می‌بندد. اگر خدا بخواهد بر دل تو مهر می‌نهد، و خدا با کلمات خود باطل را محو می‌کند و حق را ثابت می‌گرداند، او به هر چه در دل‌ها می‌گذرد دانا است) ([59]). (و آنان که دعوت پروردگارشان را پاسخ می‌گویند و نماز می‌گزارند و کارشان بر پایه‌ی مشورت با یکدیگر است و از آن چه به آنها روزی داده‌ایم انفاق می‌کنند) ([60]).

۷. ما معنی: (وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ) ([61])، (وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ * أَوْ مَنْ يَنْشَأُ فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ) ([62])؟

۷- این آیات به چه معنا است: (و برای او از میان بندگانش فرزندی قائل شدند، آدمی به آشکارا ناسپاس است) ([63])، (و چون به یکی از آنها مزدهی تولد همان چیزی را بدهند که به خدای رحمان نسبت داده است، رویش سیاه گردد و خشم خود فرو خورد * آیا کسی که به آرایش پرورش یافته و در هنگام جدال آشکار نمی‌گردد، از آن خدا است؟) ([64]).

۸. في الأحقاف: (وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِم مُّنْذِرِينَ * قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِن بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ * يَا قَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرَ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ * وَمَنْ لَّا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ) ([65])، ما قصه هؤلاء الجن؟ ولماذا لم يذكروا دعوة عيسى (ع) أيضاً؟

۸- در سوره‌ی احقاف آمده: (و گروهی از جن را نزد تو روانه کردیم تا قرآن را بشنوند، چون به حضرتش رسیدند گفتند: گوش فرا دهید، چون به پایان آمد همانند بیم‌دهندگانی نزد قوم خود بازگشتند * گفتند: ای قوم ما، ما کتابی شنیدیم که بعد از موسی نازل شده، کتاب‌های پیشین را تصدیق می‌کند و به حق و راه راست راه می‌نماید * ای قوم ما، این دعوت‌کننده‌ی به خدا را پاسخ گوید و به او ایمان بیاورید تا خدا گناهان‌تان را بپامرزد و شما را از عذابی دردآور در امان دارد * و هر کس که به این دعوت‌کننده جواب نگوید، نمی‌تواند در روی زمین از خدای بگریزد و او را جز خدا هیچ یابوری نیست و در گمراهی آشکاری است). داستان این جنیان چه بوده؟ و چرا به دعوت حضرت عیسی (ع) نیز اشاره‌ای نکرده‌اند؟ ([66])

۹. ما معنی: (وَمِنْهُمْ مَّنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ آنفًا أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ) [67]؟ هل يعني أنهم كثيرو النسيان؟

۹- معنای این آیه چیست: (بعضی به تو گوش می دهند، تا آن گاه که از نزد تو بیرون روند از دانشمندان می پرسند: این چه سخنانی بود که می گفت؟ خدا بر دل هایشان مهر نهاده است و از پی هواهای خود رفته اند). آیا یعنی آنها بسیار فراموش کاراند؟ [68]

۱۰. ما هي قصة ضيف إبراهيم، ولماذا خاف منهم؟ (هل أتاك حديثُ ضيف إبراهيم المُكرمين * إذ دخلوا عليه فقالوا سلامًا قال سلام قوم مُنكرون * فراغ إلى أهله فجاء بعجل سمين * فقربه إليهم قال ألا تأكلون * فأوجس منهم خيفة قالوا لا تخف وبشروه بغلام عليم * فأقبلت امرأته في صرة فصكت وجهها وقالت عجوز عقيم * قالوا كذلك قال ربك إنه هو الحكيمة العليم) [69].

۱۰- داستان مهمان ابراهیم (ع) چه بود و چرا او از آنها بیمناک شد؟ (آیا داستان مهمانان گرامی ابراهیم به تو رسیده است؟ * آن گاه که نزد او آمدند و گفتند: سلام. گفت: سلام، شما مردمی ناشناخته اید * در نهان و شتابان نزد کسان خود رفت و گوساله‌ی فربه‌ی آورد * طعام را به نزدشان گذاشت و گفت: چرا نمی خورید؟ * و از آنها بیمناک شد، گفتند: مترس، و او را به فرزندی دانا مژده دادند * و زنش فریادزنان آمد و بر صورت خود زد و گفت: من پیرزنی نازایم * گفتند: پروردگار تو این چنین گفته است و او حکیم و دانا است [70]).

۱۱. معنی قول باید، فی: (وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ) [71].

۱۱- معنای «باید» در این آیه چیست؟ (و آسمان را به نیرو برافراشتیم و حقا که ما تواناییم) [72].

والله يجازيكم خير الجزاء يا مولاي، بلغ سلامي إلى أبيك ع والأنصار الذين حولك، قل لهم: طوبى لكم، وإننا نغبطكم، نوصيكم به ع.
والحمد لله رب العالمين.

المرسلة: أم عيسى - الإمارات

سرورم! خداوند به بهترین پاداش شما را جزا دهد! سلام مرا به پدرت (ع) و به انصاری که اطرافت هستند برسان و به آنها بگو: خوشا به حال تان، ما به شما غبطه می خوریم، شما را به آنها سفارش می کنیم.
و سپاس خداوند جهانیان

فرستنده: امّ عیسی - امارات

الجواب: بسم الله الرحمن الرحيم

والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآل محمد الأئمة
والمهديين وسلم تسليماً.

پاسخ: بسم الله الرحمن الرحيم

و الحمد لله رب العالمين، و صلى الله على محمد و آل محمد الائمة و المهديين و سلم تسليماً.

(وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ
وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ) ([73]): لهو الحديث منه الغناء ومنه
جدل أهل الباطل مع أهل الحق وإقائهم الشبهات ضد دعوات الأنبياء
والأوصياء.

(بعضی از مردم خریدار سخنان بیهوده اند، تا با نادانی مردم را از راه خدا گمراه کنند،
و قرآن را به مسخره می گیرند، نصیب اینان عذابی است خوارکننده) ([74]). از جمله

سخنان بیهوده، غنا و جدل اهل باطل با اهل حق و القای شبهه‌ها بر ضد دعوت‌های پیامبران و اوصیا است.

ولقمان(ع) ليس من خلفاء الله في أرضه وليس نبياً مرسلأ من الله ولكن له مقام النبوة وكان حكيمأ توحى له الحكمة.

لقمان(ع) نه یکی از خلفای الهی بر زمینش است و نه پیامبری فرستاده شده از جانب خدا؛ او دارای مقام نبوت بوده و حکیمی بوده که حکمت بر او وحی می‌شده است.

**وفقمك الله لكل خير وثبتكم على الحق هو وليي وهو يتولى الصالحين.
والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته.**

أحمد الحسن - محرم الحرام / 1432 هـ

خداوند شما را بر هر خیری موفق بگرداند و بر حق استوار و ثابت قدم بدارد! و او یاور من است و او دوست شایستگان است.
و السلام علیکم ورحمة الله و برکاته.

احمد الحسن - محرم الحرام / 1432 هـ. ق.

- [34] - طه: 126.
- [35] - الإسراء: 34.
- [36] - طه: 126.
- [37] - إسراء: 34.
- [38] - لقمان: 6.
- [39] - لقمان: 6.
- [40] - الأعراف: 159 - 160.
- [41] - الأحزاب: 4 - 6.
- [42] - احزاب: 4 تا 6.
- [43] - الأحزاب: 36.
- [44] - الأحزاب: 36.
- [45] - الأحزاب: 7.
- [46] - الأحزاب: 7.
- [47] - الأحزاب: 33.
- [48] - الأحزاب: 33.
- [49] - الأحزاب: 40.
- [50] - أمالي الصدوق: ص 411، بحار الأنوار: ج 23 ص 129.
- [51] - احزاب: 40.
- [52] - امالی صدوق: ص 411، بحار الانوار: ج 23 ص 129.
- [53] - الصافات: 125.
- [54] - الصافات: 125.
- [55] - ص: 30 - 35.
- [56] - ص: 30-35.
- [57] - الشورى: 24.
- [58] - الشورى: 38.
- [59] - الشورى: 24.
- [60] - الشورى: 38.
- [61] - الزخرف: 15.
- [62] - الزخرف: 17 - 18.
- [63] - زخرف: 15.
- [64] - زخرف: 17-18.

- [65] - الأحقاف: 29 - 32.
- [66] - احقاف: 29-22.
- [67] - محمد: 16.
- [68] - محمد: 16.
- [69] - الذاريات: 24 - 30.
- [70] - ذاريات: 24-30.
- [71] - الذاريات: 47.
- [72] - ذاريات: 47.
- [73] - لقمان: 6.
- [74] - لقمان: 6.